

Indhold

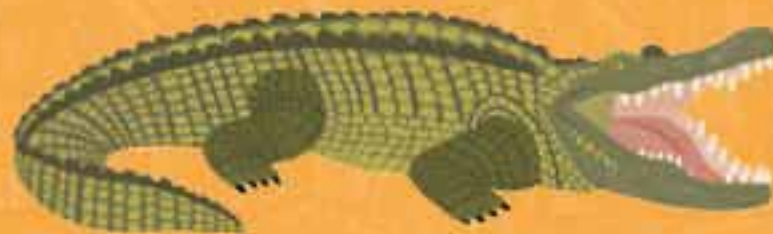
Jorden

- 6 Vores planet
- 8 Vores måne
- 9 Vores stjerner
- 10 Vores solsystem
- 12 Rumforskning
- 14 Kontinenter
- 16 Oceaner
- 18 Årstider
- 20 Vejr
- 22 Jordskælv
- 24 Vulkaner
- 26 Sten og mineraler

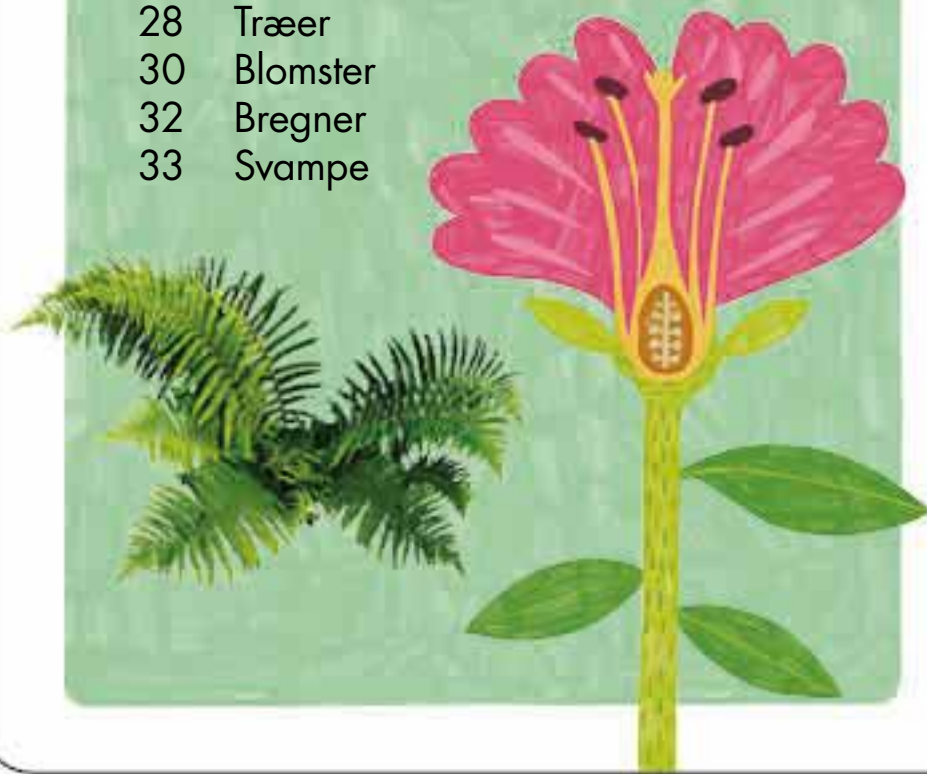
Dyr

- 34 Dyr
- 36 Pattedyr
- 38 Fugle
- 40 Krybdyr
- 42 Padder
- 44 Fisk
- 46 Hvirvelløse dyr

Planter

- 28 Træer
- 30 Blomster
- 32 Bregner
- 33 Svampe

Historie

- 48 Jordens oldtid
- 49 Trias
- 50 Jura
- 52 Kridt
- 54 De første mennesker
- 56 Det gamle Egypten
- 58 Maliriget
- 60 Indianere
- 62 Hellas
- 64 Romerriget
- 66 Det gamle Kina
- 68 Vikinger
- 70 Mayaer, inkaer og azteker
- 72 Historiske personer

Naturvidenskab

- 74 Lyd
- 75 Lys
- 76 Kræfter
- 77 Magneter
- 78 Faste stoffer, væsker og gasser
- 79 Elektrisk energi
- 80 Fossile brændstoffer
- 82 Pas på vores planet
- 84 Teknologi

Kroppen

- 94 Min krop
- 96 Hjerne og sanser
- 98 Forplantning
- 99 Vækst
- 100 Kredsløbet
- 101 Fordøjelsessystemet

Befordringsmidler

- 86 På gården
- 88 På vejen
- 90 På skinner
- 92 I himmel og hav

Folk

- 102 Føde
- 104 Flag
- 106 Religion
- 108 Arbejde
- 110 Sådan bliver ting til
- 112 Kunst
- 114 Skrift og bogtryk
- 116 Musik
- 118 Tøj og mode
- 120 Sport

- 122 Ordforklaring
- 123 Register

Vores planet

Næsten tre fjerdedele af Jordens overflade er dækket af vand.

Vores Jord er fantastisk! Den er den eneste planet i vores solsystem, der er beboet af levende væsner. Her er der liv, fordi det meste af Jordens overflade består af vand, luften indeholder ilt, og den har en atmosfære, som hjælper med at styre temperaturen.

Ingen ved præcis, hvor gammel Jorden er, men ved at studere Jordens klipper, Månen og meteoritter har forskerne regnet sig frem til, at den må være omkring **4500 millioner år gammel!**

Kerne

Jordens kerne er dens varmeste lag. Kernen består af fast metal.

Ydre kerne

Den ydre kerne består også af metal, men det er flydende.

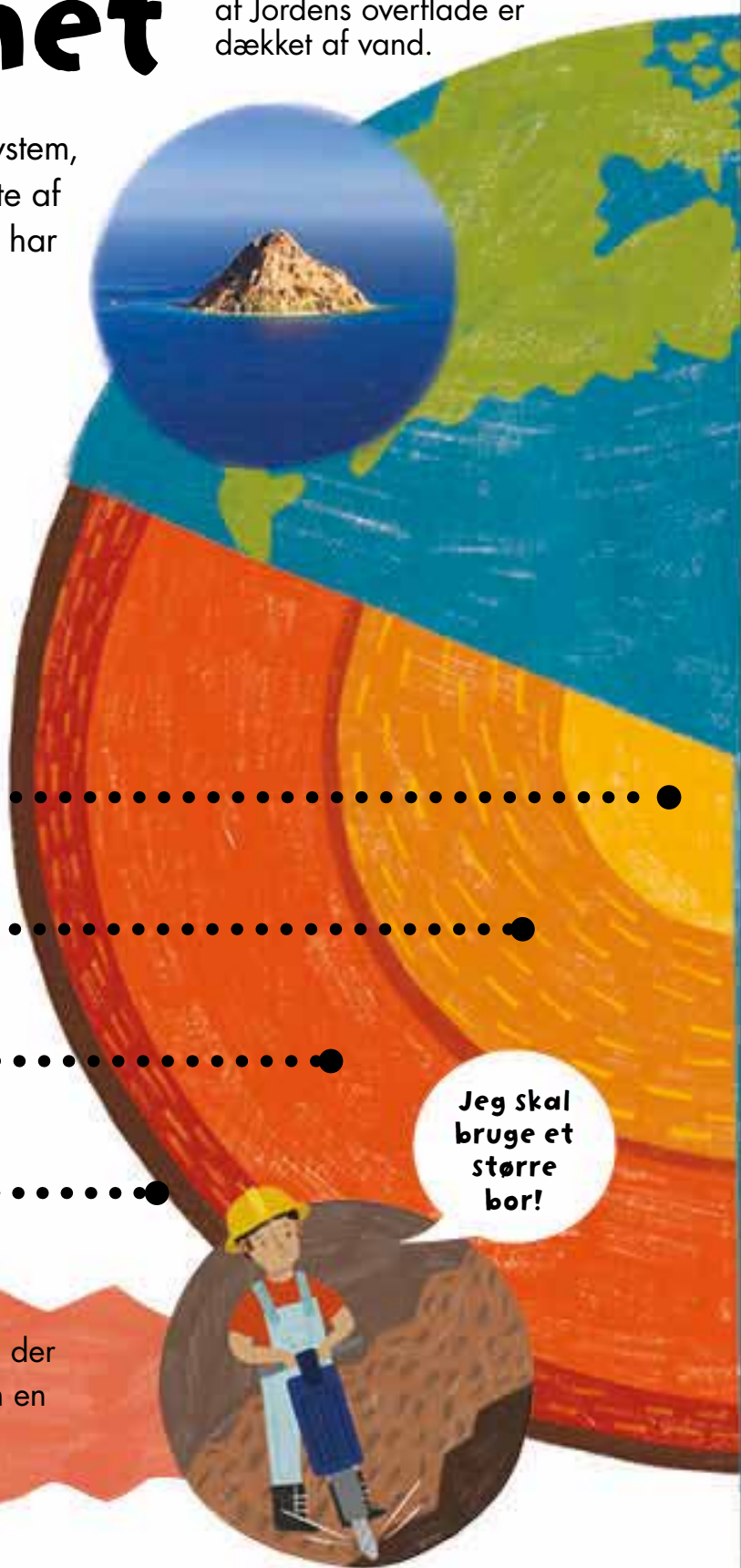
Kappe

Jordens kappe er delt op i et flydende og et stift lag.

Jordskorpe

Det ydre lag er skorpen, som er landjorden og havbunden.

Kola Superdybe Borehul i Rusland er det dybeste hul, der nogensinde er boret. Det er over 11 km dybt, men når kun en tredjedel af vejen ned gennem Jordens skorpe.

Jeg skal bruge et større bor!

Atmosfæren

Atmosfæren er et tæppe af luftarter omkring Jorden. Den består af seks lag.

Troposfæren

Laget, der er tættest på Jorden. Her dannes skyerne, og her flyver flyvemaskiner.

Stratosfæren

Ozonlaget er i stratosfæren. Det beskytter os mod Solens skadelige stråler.

Mesosfæren

Meteoror brænder op, når de suser gennem dette lag. Fra Jorden ses det som et stjernesud.

Termosfæren

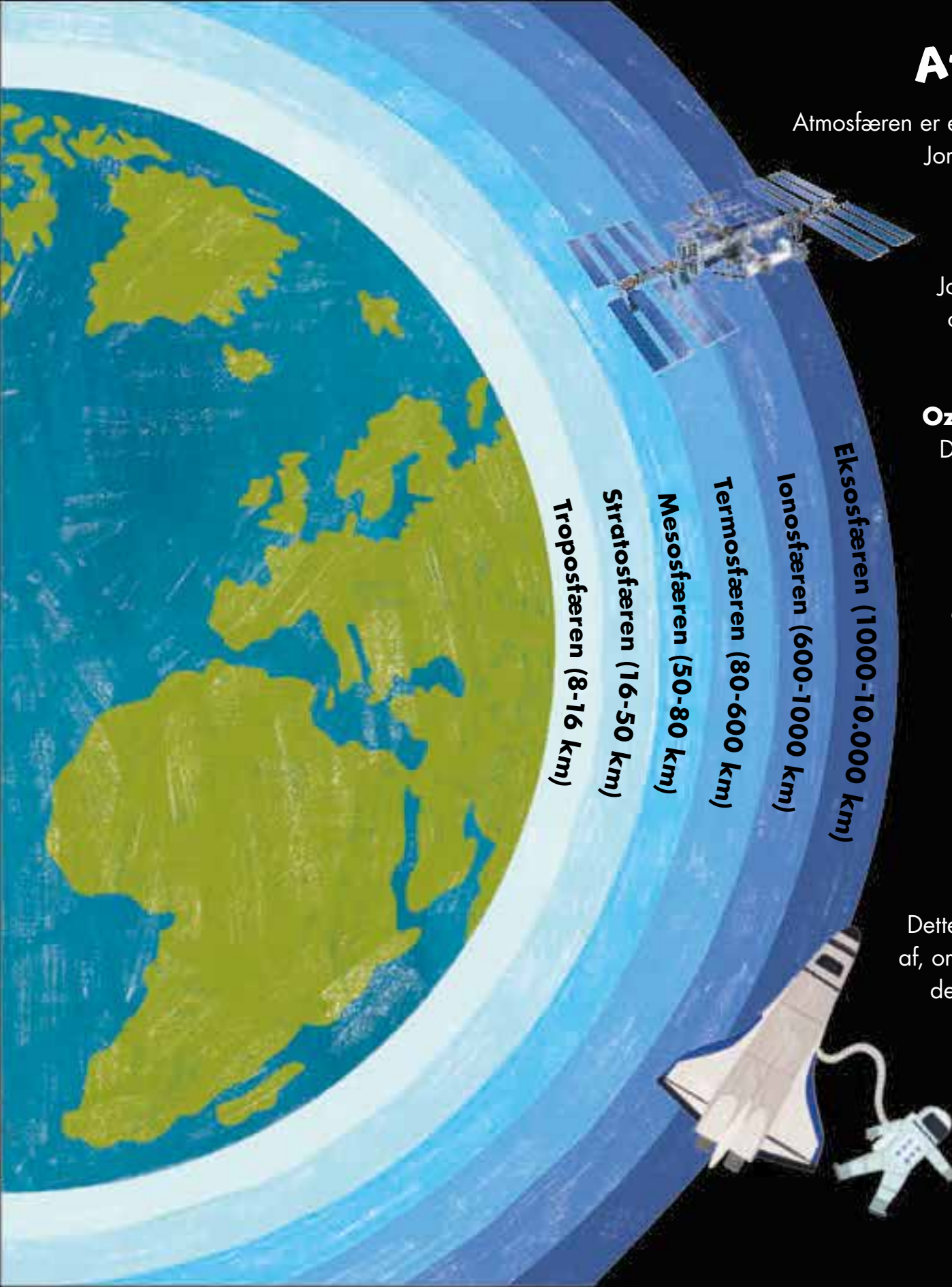
Den Internationale Rumstation kredser om Jorden i dette varme lag.

Ionosfæren

Dette lags tykkelse er afhængig af, om det er dag eller nat, fordi det opsuger energi fra Solen.

Eksosfæren

Det yderste, iskolde lag mellem Jorden og rummet, som er uden for Jordens atmosfære.

Vores måne

Månen kredser om Jorden. Månen er omkring en fjerdedel af Jordens størrelse, men ser meget mindre ud, fordi den er 385.000 km væk. Den har en klipperig overflade fuld af kratere.

Månens faser

Vi kan se Månen, fordi Solen lyser den op. Det ser ud, som om Månen ændrer form i løbet af den måned, den er om at kredse om Jorden. Det er, fordi forskellige dele af Månen bliver oplyst af Solen. Når Månen er fuldt oplyst, kaldes den en fuldmåne, og når den er mørk, kaldes den en nymåne.

Fuld-
måne

Tiltagende

Nymåne

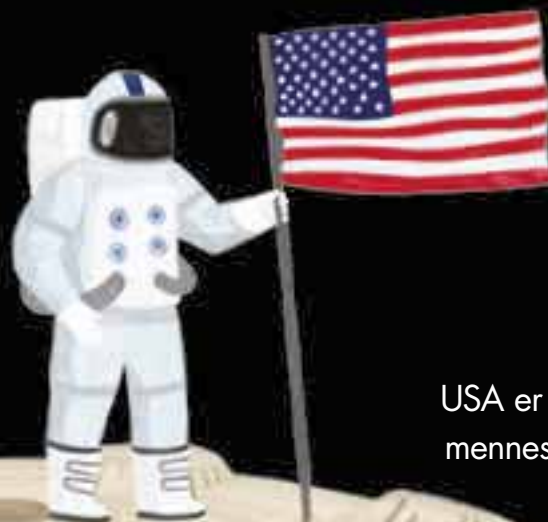
Aftagende

Fuld-
måne

Solformørkelse

Af og til kommer Månen mellem Jorden og Solen og blokerer lyset fra Solen. Det kaldes en solformørkelse. Se aldrig direkte på Solen, heller ikke, når der er solformørkelse, for det kan skade dine øjne.

Tidevand

Tyngdekraften er den kraft, der trækker dig tilbage til Jorden, når du hopper. Månen har også tyngdekraft. Når Jorden drejer, trækker Månen i havvandet, så det bliver højvande. Solen påvirker også tidevandet, for den har også tyngdekraft.

Månelandingerne

USA er det første og eneste land, der har sendt mennesker til Månen. I juli 1969 landede de to astronauter Neil Armstrong og Buzz Aldrin på Månen. Siden da har der været mennesker på Månen fem gange.